

Skaftthullofsor i Lågolaknūsut

Mar. 1932.

Universitetets Oldsaksamling
Jnr. 471

Lågdalsmuseet, Kongsberg 4/10-1932.

Universitetets oldsaksamling,

hr. Sigurd Grieg,

Oslo.

Sender herfra de omtalte oldskaker fra Sandsvær, tillikemed en del andre ting som er oppsporet i distriktet. Jeg har ventet så lenge med innsendelsen på grunn av en del undersøkelser som jeg fant det nødvendig å gjøre hos en del personer som har kjennskap til fundene. Det galt da særlig de fra Sending. Vedlegger en kartskisse over stedet, med angivelse av fundene. Som det fremgår av denne er 2 spydodder, 1 sverd og en øks funnet i en sandbakke like ved veien til gården. Man trang sand til påfyllning og støtte derved på disse. Vedkommende traff jeg først idag. Han var ung den gang, og henviste mig til sin far der kjørte. De har solgt gården for ca. 10 år siden. De andre fund derute er gjort senere. Jeg har dessverre enda ikke fått mig tilsendt nøyaktige avstander.

Steinøksen fra Strenge er heller ikke sendt op enda. Men da jeg av og til treffer vedkommende i byen, antar jeg at det ikke går så lang tid før den kan bli innsendt. Jeg håper også å få bragt klarhet om to stenøkser til, funnet i Efteløt ved pløining.

Disse stenalderfund har vel forsåvidt en interesse, som det ser ut som lokalhistorikerne har ment at det ikke har vært noen fast bosetning i Sandsvær i stenalderen. Jeg har i det hele intrykket av at det er en arbeidsmark herute (som f. eks. med oppmerkning av gamle gravhauger) Likeså har jeg inntrykket av folk av og til har omgåes fundene på en lite pietetsfull måte.

Forhåpentlig blir det en bedring i dette forhold også på disse hørter
snart.

Erbødigst

Olaus Sævold

Fremsender følgende oldsaker fra Lågdalsmuseet:

- V 1. 2 spydodder av jern, 1 tveeggøt sverd, 1 stridsøks funnet på gården Øvre Sending, Efteløt, Y. Sandsvær for mer enn 10 år siden i en sandbakke under sandkjøring. Ca. 80 m. øst for bryggerhuset. Alle på samme sted.
- V 2. 11 enegget sverd av jern, funnet på samme gård under pløining for en del år siden. Øst for husene mot Lågen.
- V 3. 1 stridsøks funnet på samme gård for en del år siden ved grøfting. Ved bekken syd for husene. Gårdens nuværende eier er Oddmund Bjerknes. Sistnevnte øks har bredt blad.
4. Stykke av spydodd av flint, funnet på gården Ulleberg i Efteløt, Y. Sandsvær av g.br. Harald Ulleberg i vår under harving, ca. 60 m. nør. for stuebygningen. Odden må være brukket av av rulleharven, antagelig ivår.
5. 1 steinsøks uten hull, innsendt fra Nicolai Brekke, Fiskum, Ø. Eiker. Finnested ennå ukjent. Har ligget på gården i flere år.
6. 1 skafthulløks fra samme sted. Nærmere opplysninger mangler.
7. Stein med hull, funnet på Øvre Lia, Y. Sandsvær for en del år siden.
8. Vevlodd av Stein ? funnet på gården Lindem, Y. Sandsvær 1922.
9. Øks av jern, innsendt av Oddmund Lindem. Funnet på Lindem 1922.
- V 10. Øks funnet på Lindem 17 mai 1930 av Oskar Sending.
11. Øks innsendt av S. Wulfsberg, (Lindem?) Nærmere opl. mangler.
12. Stridsøks fra Kleiv i Lyngdal, Numedal. Inns. av Herleik Kleiv.
- V 13. Stridsøks funnet på Langeid i Svene under en stein for flere år siden av Ole Hovengen, Svene.
14. Øks fra skolebestyrer Karlsen, Kongsberg, (død.)

Lågdalsmuseet, Kongsberg 4/10-1932.

Olaus Sæterskjell

Takka over sendt 10/10-32

Øks, jecu

5. MA

2

V

11	<u>929</u>	✓	Sending, Y.S. so.
11	<u>928</u>	✓	— 11 —
11	<u>393</u>	✓	Svane Sandsvær
11	<u>104</u>	✓	Lindun, Effeløf. Y. Sandsvær
11	<u>1839</u>	✓	Lindun, Effeløf. Y. Sandsvær
11	<u>666</u>	✓	— 11 —
11	6	?	+
Økseesp	<u>926</u>	✓	Sending Y.S. so.
11	<u>927</u>	✓	— 11 —
Pilespe	<u>1082</u>		Sørbyg, Ø. Sandsvær.
11 (anumbr?)	<u>787</u>	MA	Værvås, Flestberg. ✓
11	<u>UK 1841</u>		Effeløf
11	<u>1671</u>		Volden, Effeløf.
Bleggøks		7	?
Øks, jecu	<u>1449</u>		?
Enegg-so.	<u>924</u>	✓	Sending, Y.S. so.

C 34298 - 34305

Tvegg. so-

925

V

Kersleje

8

?

Jenspiss

MA 9

?

Rangle

658

Sætreldt, Ysser.

~~X~~

Steikespild

1842

Ejte Cøt?

Tolstål

1249

MA

?

u

Lk 3293

MA

?

u

1347

MA

?

u

1249

MA

?

Bältestein

2463

?

Korsf. spenne(2757)
i klipptäfl.

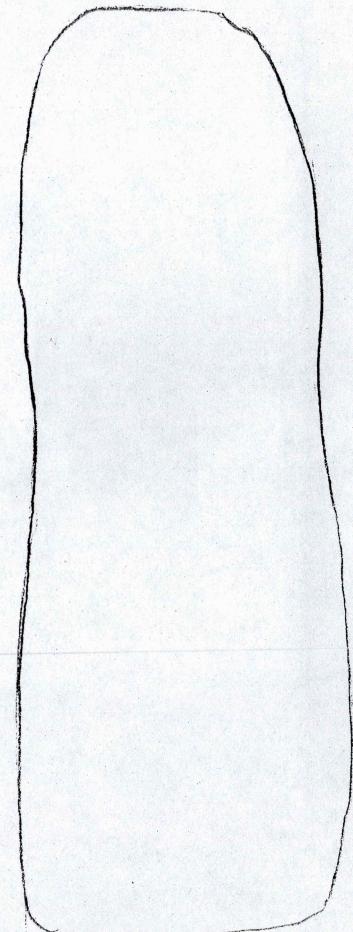
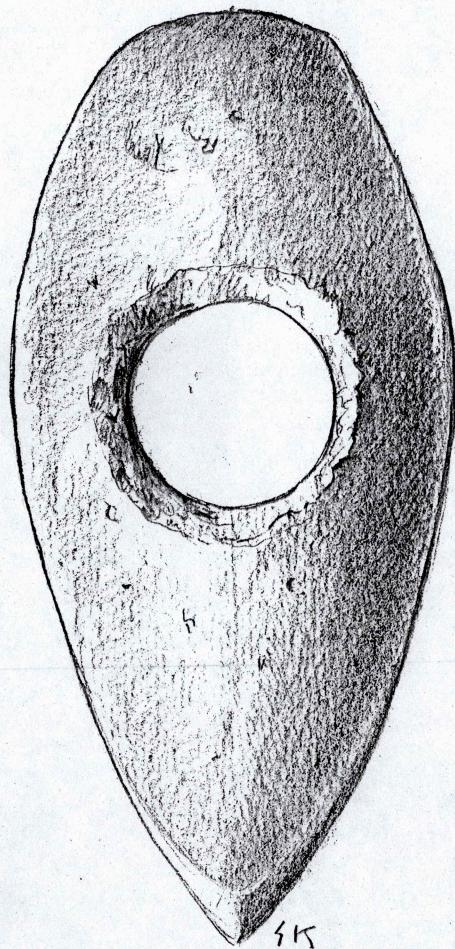
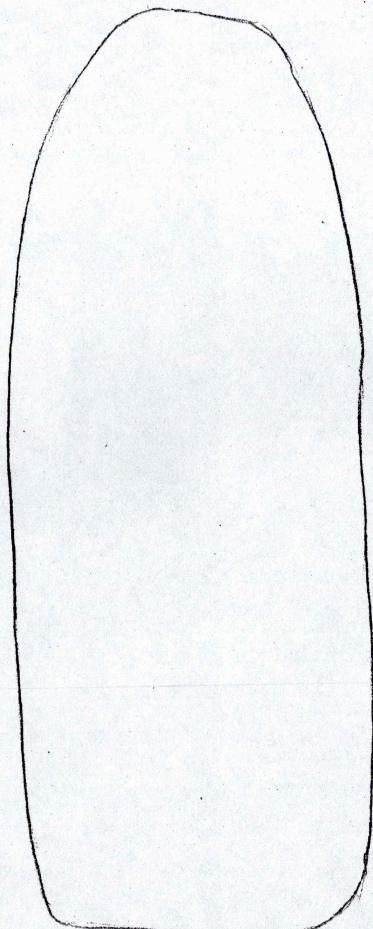
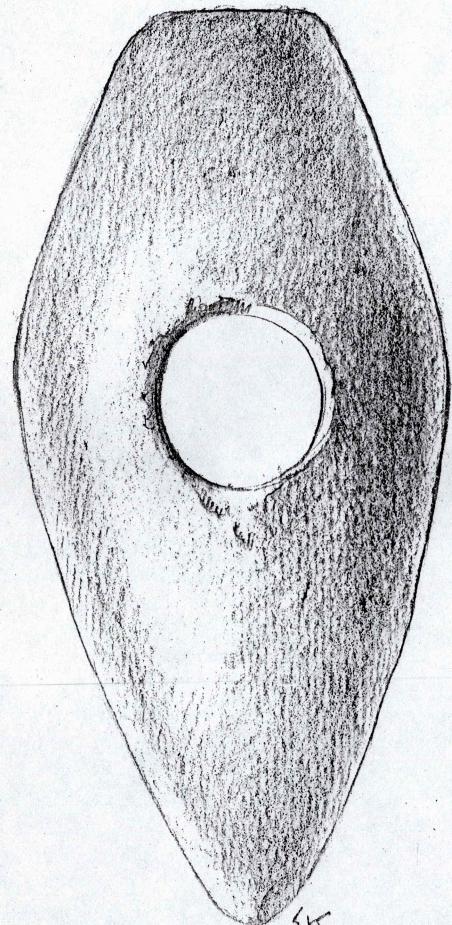
3.

Anhalt, Eftelåt,
Y. Sandsgård
Loftsgård, NoreMn. öls, jern

1978

MA

N. Annestad,
Eftelåt, Y. SandsgårdArdshoring

LÄGDALS MUSEUM · KONGSBERG ·

a. Liten skafthullöks av hovedtypen R. 28, dannet av en brunlig bergart. Öksen er velformet med hvelvede sider og lett utsvinget eggparti. Skafthullet er forholdsvis vidt. Lengde 12 cm., bredde over eggen 4,3 cm.

Funnet ved harving på Övre Strenge, Hedenstad, Østre Sandsvær, Buskerud.

b. Simpel, nærmest eggformet skafthullöks, dannet av en brunlig bergart. Den har hvelvede helt slipte sider. Eggen er noe beskadiget og ved banen ses et fremtredende arr i steinen. Lengde 12,5 cm., bredde over eggen 4,3 cm.

Funnet på Nordre Somastad, Eftelöt, Ytre Sandsvær, Buskerud.

Öksene tilhører Lågdalsmuseet, Kongsberg.

Mar. 1932.

1932: 272-273

C. 25363-64

Jordfund innsendt til registrering fra Lågdalsmuseet pr. 7/11-32.

Steinøks funnet på gården Øvre Strenge i Hedenstad sogn,

Øvre Sandsvær ved harvning den 4 juni 1930

ca. 150 m. vest-syd-vest for bebyggelsen.

Steinøks funnet på gården Nordre Såmstad (Sommerstad) i

Efteløt sogn, Ytre Sandsvær. Øksen blev funnet

i 1916 eller 17.

Stein (en geologisk raritet) funnet på Steg i Efteløt 1917

Retur
Nest

Gammel sabel

Sigd ?

Pilespiss

Et stykke jern:

}

Jordfund fra Frognerhagen i Nore,

Numedal, i 1917.

Gappel returert

Lågdalsmuseet, Kongsberg 7/11-32.

Medsender også en kunstferdig smidd ring om De kan være
oss behjelpelig med bestemmelsen. Der kjennes 3 stykker av dem.

En er funnet i jord. En skal efter pålitelig kilde henge i
Hedenstad kirke. Det fremsendte eksempl. er funnet i en skrap-
kasse på et stabbur. På disse kanter har det vært skikk å lage
vierspenniller på denne måte. Det kaller ~~det~~ å gjøre
St.-Olavs-kast. Kan det ha noe med Olavs-dyrkelse å gjøre?